

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
178-21

meddelad i Stockholm den 10 maj 2021

KLAGANDE OCH MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

MOTPART OCH KLAGANDE

Gaia BioMaterials AB, 556999-7611

Ombud: AA och BB
Advokatfirman Juhlin & Partners
Drottninggatan 20–22
252 21 Helsingborg

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 17 december 2020 i ärende dnr 24-20/I

SAKEN

Förhandsbesked om punktskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

Dok.Id 240854

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
09:00–12:00
13:00–16:00

BAKGRUND

1. Bärkassar som i mer än försumbar omfattning består av plast är föremål för punktskatt. En sådan bärkasse är en påse, med eller utan handtag, som är avsedd att tillhandahållas konsumenter för att de ska kunna packa varor i en affär eller bära varor därifrån och som inte är avsedd för varaktigt bruk. Skatten infördes 2020 och syftet med den är att förbrukningen av plastbärkassar ska minska eftersom förbrukningen leder till nedskräpning i naturen vilket i förlängningen resulterar i spridning av mikroplaster.
2. I en ansökan om förhandsbesked ville Gaia BioMaterials AB få veta om en viss typ av plastkasse som bolaget hade utvecklat omfattas av skatteplikt. Bolaget ansåg att så inte är fallet eftersom kassen var avsedd för varaktigt bruk. Till ansökan fogades varuprov.
3. I Skatterättsnämnden uppgav bolaget följande. Kassen är tillverkad av ett nytt material, biodolomer, som består av förnyelsebara råvaror från växtriket. Materialet är fullt nedbrytbart och det bildas inga mikroplaster vid nedbrytningen. En tidigare version av kassen har testats och godkänts som en flergångsbärkasse av Research Institutes of Sweden (RISE). Den kassen håller enligt certifieringen för minst 50 användningar. Enligt bolagets egna mätningar är materialet i den nu aktuella kassen starkare än det som testades av RISE.
4. Skatterättsnämnden fann att plastkassen inte kan anses vara avsedd för varaktigt bruk. Till konstruktion och materialval skiljer sig inte kassen från sådana plastkassar av engångskaraktär som typiskt sett tillhandahålls inom detaljhandeln och som typiskt sett inte återanvänds ett stort antal gånger.

DOM

Mål nr
178-21

YRKANDEN M.M.

5. *Skatteverket* yrkar att förhandsbeskedet ska fastställas.
6. *Gaia BioMaterials AB* yrkar att förhandsbeskedet ska ändras på så sätt att plastkassen inte anses vara skattepliktig och lyfter fram att materialet i kassen är fullt nedbrytbart utan att det krävs industriell kompostering. Om kassen skulle hamna i naturen bryts den ned utan att bilda några mikroplaster och blir till jord.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

7. Frågan i målet är om en plastkasse är avsedd för varaktigt bruk och därmed inte omfattas av skatteplikt.

Rättslig reglering m.m.

8. Skatt ska enligt 1 § lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar betalas till staten för plastbärkassar.
9. Med plastbärkasse avses enligt 2 § en bärkasse som i mer än försumbar omfattning består av plast. En bärkasse är en påse, med eller utan handtag, som är avsedd att tillhandahållas konsumenter för att de ska kunna packa varor på en plats där varor tillhandahålls eller bära varor därifrån och som inte är avsedd för varaktigt bruk.
10. I förarbetena uttalas följande (prop. 2019/20:47 s. 26 och 50). Punktskatten är avsedd att omfatta sådana plastkassar av engångskaraktär som typiskt sett tillhandahålls inom detaljhandeln för att kunder ska kunna packa eller bära varor

som köpts i affären. Plastkassar som är avsedda för varaktigt bruk (s.k. flergångskassar) omfattas inte av punktskatten. Med avsedd för varaktigt bruk menas att syftet med plastkassen är att den ska återanvändas flertalet gånger och användas av konsumenten under en längre tid. Materialet i den är starkare för att hålla längre och kan variera mellan olika typer av plastkassar. Kassen ska vara av sådant slag att den typiskt sett återanvänds ett stort antal gånger för samma ändamål som den utformades för. Detta torde i normalfallet framgå tydligt av kassens konstruktion och materialval.

11. Vidare sägs att om målen för skatten uppnåtts och det i framtiden utvecklas biobaserade plastbärkassar som är fullt nedbrytbara i naturen och som inte har en negativ inverkan på nedskräpningen bör en differentiering av skattesatsen eller en justering av vilka plastbärkassar som är skattepliktiga övervägas (a. prop. s. 27).

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

12. I rättsfallet HFD 2020 ref. 54 ansågs en plastkasse som hade godkänts som en flergångsbärkasse av RISE inte vara avsedd för varaktigt bruk. I det fallet fann Högsta förvaltningsdomstolen att plastkassens konstruktion och materialval inte på något avgörande sätt skilde sig från sådana plastkassar av engångskaraktär som typiskt sett tillhandahålls inom detaljhandeln. Kassen bedömdes inte vara av sådant slag att den typiskt sett skulle komma att användas ett stort antal gånger.
13. Den enda väsentliga skillnaden mellan kassen i detta mål och den som var föremål för bedömning i rättsfallet är att den nu aktuella kassen är tillverkad av ett miljövänligt material som kan brytas ned i naturen utan att det bildas mikroplaster. Som lagstiftningen är utformad finns det emellertid inte utrymme för att väga in miljöaspekten vid prövningen av om rekvisitet avsedd för varaktigt bruk är uppfyllt

DOM

Mål nr
178-21

(jfr punkt 11). Även den nu aktuella kassen omfattas således av skatteplikt och förhandsbeskedet ska fastställas.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Helena Jäderblom, Margit Knutsson, Erik Nymansson, Mahmut Baran och Marie Jönsson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Ann Linders.